

طرح درس دوره (Course Plan)

عنوان درس: پرستاری در بخش ICU

فراگیران: دانشجویان کارشناسی پیوسته پرستاری - ترم ۶ و ۷

مدرس: دکتر الیاس حسین زاده یونسی

نوع درس: عملی

زمان ارائه: نیمسال دوم ۱۴۰۱-۰۲

مرور اجمالی / توصیف کلی دوره:

این کارورزی شامل، مراقبتهای پرستاری خاص از بیماران بستری در بخشهای مراقبت ویژه است. بدین منظور به دانشجو کمک می شود، ضمن تلفیق آموخته های خود با آموخته های قبلی، مهارتهای تفکر خلاق، نظریه ها و مفاهیم پرستاری را در امر مراقبت از مددجویان بزرگسال و سالمند نیازمند مراقبتهای ویژه پرستاری بکار گیرد.

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با بخش ICU، بیماران دارای شرایط بحرانی و نحوه مراقبت و اداره این بیماران

اهداف ویژه:

در پایان این دوره از دانشجو انتظار می رود که:

- ✓ خصوصیات فیزیکی و مشخصات بخش مراقبت ویژه را شرح دهد.
- ✓ دانشجو قادر باشد بیماران بستری در بخش را بصورت جمع مورد ارزیابی قرار دهد
- ✓ مقیاس های رایج مورد استفاده در بخش را بشناسد و مورد استفاده قرار دهد
- ✓ توانایی ارزیابی و مدیریت درد در بیماران هوشیار و بیماران با سطح هوشیاری پایین را انجام دهد.
- ✓ اصول تهویه مکانیکی پایه را شرح دهد.
- ✓ پارامترهای دستگاه را تنظیم کند.
- ✓ گازهای خون شریانی بیمار را تفسیر کند
- ✓ بتواند وضعیت اکسیژناسیون بیمار را تفسیر کند
- ✓ مهارت مانیتورینگ بیمار و پایش وضعیت همودینامیک بیمار را کسب نماید
- ✓ گزارش پرستاری در بخشهای مراقبت ویژه را بدون خطا بنویسد.
- ✓ مراقبتهای معمول در بخش مراقبت ویژه (مراقبت از پوست، چشم، دهان و پیشگیری از پنومونی وابسته به ونتیلاتور، پیشگیری از ترومبوز وریدهای عمقی و افتادگی پا) را بدون خطا انجام دهد.
- ✓ ساکشن بیمار تحت ونتیلاتور را بدون خطا انجام دهد.
- ✓ با سایر اعضای تیم درمان، ارتباط مبتنی بر تعهد حرفه ای برقرار کند.
- ✓ رازداری و حفظ شئونات مذهبی، حفظ حریم خصوصی بیماران را رعایت کند.
- ✓ قبل از شروع هر مراقبتی، آن را برای بیمار توضیح داده و از رضایت بیمار اطمینان حاصل کند.
- ✓ به بیمار آموزش متناسب با بیماری و شرایط فراگیر را ارائه دهد.
- ✓ متناسب با مشکلات بیمار فرایند پرستاری را طراحی، اجرا و ارزشیابی کند.
- ✓ مدهای پیشرفته و تنظیمات فرعی دستگاه ونتیلاتور را بشناسد
- ✓ مهارت استفاده از تهویه غیرتهاجمی و تنظیمات آن را بیاموزد
- ✓ فرآیند جداسازی بیمار از تهویه مکانیکی را بیاموزد
- ✓ اصول مایع درمانی در بخش ویژه را بیاموزد
- ✓ با اصول تغذیه در بخش آشنا گردد

روش تدریس:

سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، کار در بالین
وسایل کمک آموزشی: کامپیوتر و دیتا پروژکتور، ماژیک و وایت برد، نمایش فیلم و تصاویر، سیمولیتور

وظایف و تکالیف دانشجویان:

- ۱- دانشجویان بایستی بطور مرتب و منظم در جلسات آموزش حضور داشته باشند (توجه شود غیبت غیر موجه یا جابجایی، بیش از یک جلسه در هر دوره منجر به حذف واحد خواهد شد).
- ۲- مطالعه منابع مطالعه قبل و بعد از شرکت در کلاس به منظور حضور پویا و فعال در مباحث.
- ۳- شرکت دانشجویان در کوئیزها و امتحان پایان دوره الزامی است.
- ۴- رعایت یونیفرم و به همراه داشتن کارت شناسایی
- ۵- مطالعه در زمینه موضوعات مطرح شده و شرکت فعال در مباحث علمی
- ۶- ارائه کنفرانس بالینی و case presentation در زمان مقرر

جدول زمان بندی ارائه جلسات

جلسه	موضوع (ترم ۶)	اهداف جلسات
اول	معرفی بخش و ارزیابی بیماران بستری	۱- معرفی بخش مراقبت ویژه ۲- ارزیابی سیستمیک بیماران
دوم	معرفی مقیاس های رایج، بررسی درد، اضطراب و دلیریوم در بیماران	۱- معرفی شیت ICU ۲- معرفی مقیاس های رایج در بخش ۳- معرفی داروهای ضد درد، شل کننده عضلانی و آرامبخش های رایج در بخش ۴- اختلالات هوشیاری، دلیریوم، زندگی نباتی و مرگ مغزی
سوم	اصول تهویه مکانیکی	۱- موارد استفاده از ونتیلاتور ۲- معیارهای عینی نیاز بیمار به تهویه مکانیکی ۳- انواع دستگاه های تهویه مکانیکی بر اساس نحوه رانش هوا ۴- معرفی پارامترهای اصلی تهویه مکانیکی و تنظیمات آن (Vt, RR, I:E, FIO2, PEEP, PS, Trigger) ۵- شناخت مدهای پایه ۶- مزایا و معایب استفاده مدهای پایه CPAP, CMV, ACV, SIMV, MMV, SPONT, PCV, CPAP, CMV, ACV, SIMV, MMV, SPONT, PCV را
چهارم	تفسیر گازهای خون شریانی	۱- نحوه اخذ نمونه ۲- مراقبت از نمونه ۳- تفسیر وضعیت اکسیژناسیون براساس برگه ABG ۴- تفسیر وضعیت اسید و باز ۵- تعادل الکتروشیمیایی و بررسی AG

پنجم	پایش همودینامیک	۱- مرور مفاهیم همودینامیک ۲- شناخت انواع ابزارهای پایش همودینامیک تهاجمی و غیر تهاجمی (CVP, NIBP, Capnography, ABG, IBP, ...) ۳- شناخت انواع شوک بر اساس پاتولوژی آن ۴- مدیریت شوک و دارو درمانی براساس پاتولوژی شوک ۵- محاسبات دارویی
ششم	مرور مباحث دوره اول	ترم ۲
هفتم	تهویه مکانیکی پیشرفته	۱- معرفی پارامترهای فرعی موجود در ونتیلاتور: Rise time, flow pattern, ETS ۲- شناخت عوامل موثر بر میانگین فشار راه هوایی (MAP) ۳- شناخت مدهای پیشرفته (Bilevel, PRVC, APRV, ASV)
هشتم	تهویه مکانیکی غیر تهاجمی	۱- موارد استفاده از NIV ۲- چالشهای استفاده از NIV ۳- مدهای رایج در NIV (CPAP, SPONT, NIV, NIV-ST) ۴- مراقبت از بیماران تحت NIV
نهم	فرآیند جداسازی بیمار از ونتیلاتور	۱- شناخت عوارض تهویه مکانیکی ۲- شناخت فرآیند گام به گام رها سازی بیمار از ونتیلاتور
دهم	اصول مایع درمانی در بخش ICU	۱- مرور انواع سرم ها و کاربرد آن ۲- بررسی اختلالات الکترولیتی در بیماران
کنفرانس دانشجویی	تغذیه در بخش ICU	۱- مرور انواع روش های تغذیه در بیماران ۲- شناخت اصول تغذیه در بیماران مختلف

منابع مطالعه:

تلان، مراقبت های ویژه پرستاری، تهران، نشر حکیم هیدجی، ۱۳۹۰
 ملاحظت نیک روان مفرد، مراقبت های ویژه در ICU، تهران، نور دانش، ۱۳۸۳
 محمد رضا عسگری، محسن سلیمانی، مراقبت های پرستاری ویژه در بخش ICU,CCU و دیالیز تهران، بشری، ۱۴۰۱
 پل ال مارینو، کتاب کامل ICU، مترجمین فاطمه بهشت آیین، رقیه جوادی، نشر اندیشه رفیع، ۱۴۰۱

روش ارزشیابی دانشجویی:

ردیف	شرح فعالیت	درصد	نمره
۱	ارزشیابی عمومی	۱۰	۲
۲	ارزشیابی مهارت های بالینی براساس فرم اختصاصی و لاگ بوک	۶۰	۱۲
	Case Presentation و کوئیز	۱۰	۲
۳	آزمون پایان دوره	۲۰	۴
جمع		۱۰۰	۲۰

ارزشیابی عمومی

هرگز (۰)	به ندرت (۰.۲۵)	گاهی (۰.۵)	اغلب (۰.۷۵)	همیشه (نمره ۱)	معیار موارد ارزشیابی
					حضور و ترک به موقع محل کارآموزی
					حضور فعال در مباحث
					رعایت فرم دانشجویی و اتیکت
					مسئولیت پذیری
					دقت در انجام وظایف
					انتقاد پذیری
					همکاری و رعایت احترام با پرسنل و مددجو
					رعایت نکات بهداشتی جهت پیشگیری از عفونت

ارزشیابی اختصاصی

هرگز (۰)	به ندرت (۰.۲۵)	گاهی (۰.۵)	اغلب (۰.۷۵)	همیشه (نمره ۱)	معیار موارد ارزشیابی
					بیمار را در بخش بطور مستقل پذیرش می کند.
					بیمار را بطور کامل ارزیابی می کند
					توانایی تنظیم ونتیلاتور براساس شرایط بیمار را دارد
					توانایی مانیتورینگ بیمار را دارد
					توانایی کار با تجهیزات رایج در بخش را دارد (کار با پمپ سرنگ، پمپ انفوزیون، پمپ SCD و ...)
					توانایی تشخیص شوک و پاتولوژی آن و محاسبات دارویی را دارد
					توانایی اخذ و تفسیر صحیح وضعیت اکسیژناسیون و اسید و باز بیمار را دارد
					داروهای ضد درد، آرامبخش پرکاربرد در بخش را می شناسد و براساس مقیاس های موجود می تواند دارو را تیتره نماید
					بیمار نیازمند تهویه مکانیکی غیر تهاجمی را می شناسد و توانایی راه اندازی NIV برای بیمار را دارد
					توانایی تکمیل شیت و نوشتن گزارش پرستاری در بخش ICU را دارد
					می تواند بیمار را بطور صحیح ساکشن نماید
					CVP بیمار را بصورت صحیح چک و تفسیر می کند
					دستورات دارویی را با رعایت اصول صحیح اجرا می کند
					توانایی ارائه آموزش های لازم به بیمار و خانواده وی را در زمان بستری و ترخیص دارد
					مراقبت از دهان، چشم و پوست بیمار را انجام می دهد
					اصول استریل تعویض پانسمان را بکار میگیرد.